

CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA DREPTULUI LA ȘTERGEREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Silviu-Dorin ȘCHIOPU

Abstract

Since natural persons should have control over their own personal data, data subjects have the right to obtain from the controller the erasure of their personal data. However in some cases the right to the erasure of personal data is not an absolute right, but it must be considered in relation to its function in society and be balanced against other fundamental rights, in accordance with the principle of proportionality. Therefore this article aims to analyse the particular situations in which the data subjects can or cannot exercise their right to erasure, without overlooking the restrictions to this right under the Romanian law.

Keywords: *General Data Protection Regulation, right to erasure, right to be forgotten, exceptions.*

1. Considerații introductive

Dreptul la ștergerea datelor, precum celelalte drepturi ale persoanei vizate, este expresia normativă a principiului controlului și participării acesteia în ceea ce privește prelucrarea datelor sale cu caracter personal¹. În funcție de motivul invocat, dreptul de fi uitat poate decurge din aplicarea principiului limitării legate de scop, a principiului legalității prelucrării, a principiului reducerii la minimum a datelor sau a principiului limitării legate de stocare etc.²

Prin reglementarea sa în cadrul art. 17 din Regulamentul general privind protecția datelor³ s-a urmărit crearea cadrului prin care persoana vizată poate

¹ G. Zamfir, *Protecția datelor personale: drepturile persoanei vizate*, Ed. C.H. Beck, București, 2015, p. 81.

² Pentru principiile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal, a se vedea D.-M. Șandru, *La vremuri noi, principii vechi. Observații critice privind două expresii nou introduse în art. 5 al Regulamentului General privind Protecția Datelor*, în „Revista română de drept al afacerilor” nr. 1/2018, p. 81-83.

³ *Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și*

intervenii direct asupra prelucrării iar alin. (1) enumeră cele șase situații în care persoana vizată are dreptul de a obține din partea operatorului ștergerea datelor cu caracter personal care o privesc, operatorul având obligația de a șterge acele date fără întârzieri nejustificate. Persoana vizată nu va trebui să justifice în vreun fel cererea de ștergere a datelor cu caracter personal, dincolo de identificarea unuia din cele șase temeuri⁴.

Situațiile în care persoana vizată are dreptul de a obține din partea operatorului ștergerea datelor cu caracter personal care o privesc

În primul rând, potrivit art. 17 alin. (1) lit. a) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal poate fi obținută atunci când *datele nu mai sunt necesare pentru îndeplinirea scopurilor pentru care au fost colectate sau prelucrate*. Potrivit principiului reducerii la minimum a datelor, datele trebuie să fie adecvate, relevante și limitate la ceea ce este necesar în raport cu scopurile în care sunt prelucrate. Astfel, dacă datele nu mai sunt necesare pentru îndeplinirea scopurilor prelucrării, această operațiune nu mai are un temei legitim. Precum s-a precizat și în doctrină⁵, această regulă subliniază importanța stabilirii în mod neechivoc a unui scop al fiecărei prelucrări de date cu caracter personal în parte, scop ce trebuie cunoscut de persoana vizată⁶ astfel încât aceasta să-și poată exercita, de exemplu, dreptul la ștergerea respectivelor datele.

În al doilea rând, potrivit art. 17 alin. (1) lit. b) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal poate fi obținută atunci când *persoana vizată își retrage consimțământul pe baza căruia are loc prelucrarea și nu există niciun alt temei juridic pentru prelucrare*. Retragerea consimțământului va lipsi prelucrarea de temeiul juridic necesar, astfel că, de vreme ce datele trebuie prelucrate în mod legal, dacă nu mai există niciun alt temei juridic pentru a continua prelucrarea, operatorul va trebui să dea curs cererii de ștergere a datelor. Precizăm că, potrivit art. 7 alin. (3) GDPR, retragerea consimțământului nu afectează legalitatea prelucrării efectuate pe baza consimțământului înainte de retragerea acestuia. În urma retragerii consimțământului operatorul va putea să continue prelucrarea datelor cu caracter personal spre exemplu în temeiul intereselor sale legitime, adică în baza art. 6 alin. (1) lit. f) GDPR, caz în care persoana vizată nu va putea obține ștergerea datelor decât în condițiile exercitării dreptului la opoziție prevăzut de art. 21 GDPR.

privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 119 din 4 mai 2016, cu *Rectificarea la Regulamentul (UE) 2016/679*, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 127 din 23 mai 2018. În continuare, *brevitatis causa*, vom utiliza mai ales acronimul englez sub care este cunoscut, GDPR.

⁴ A se vedea G. Zamfir, *op. cit.*, p. 151.

⁵ *Idem*, p. 148.

⁶ Persoana este informată cu privire la scopul prelucrării grație obligației de informare prevăzută de art. 13 și 14 GDPR, precum și ca urmare a exercitării dreptului de acces potrivit art. 15 GDPR.

În al treilea rând, potrivit art. 17 alin. (1) lit. c) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal poate fi obținută atunci când *persoana vizată și-a exercitat cu succes dreptul la opoziție în temeiul art. 21 GDPR*⁷. De vreme ce dreptul de opoziție cu privire la prelucrare nu pare a avea ca efect direct obligația operatorului de a șterge datele, prevederile privind dreptul la ștergerea datelor pot fi interpretate în sensul în care se impune formularea unei cereri exprese privind ștergerea datelor, alături de exprimarea opoziției⁸, cel puțin în situația în care aceasta din urmă nu privește prelucrarea în scop de marketing direct.

Amintim că în dreptul la ștergerea datelor ca urmare a exercitării cu succes a dreptului de opoziție este inclus și *dreptul la uitare digitală* (dreptul la înlăturare sau de-listare) iar consacrară pe cale pretoriană a acestui drept a fost rodul unei trimiteri preliminare privind interpretarea Directivei 95/46/CE⁹, precursora Regulamentului (UE) 2016/679¹⁰.

Recunoașterea unui drept la uitare digitală a fost necesară întrucât a cere persoanei vizate să obțină ștergerea datelor sale cu caracter personal direct de pe paginile web nu ar asigura o protecție efectivă și completă a acestora în special în cazul editorilor cărora nu li se aplică dreptul UE privind protecția datelor cu caracter personal, precum și în cazul publicării efectuate exclusiv în scopuri jurnalistice care intră în excepția privind exercitarea dreptului la liberă exprimare și la informare prevăzută de art. 17 alin. (3) lit. a) GDPR.

La ora actuală Curtea de Justiție a Uniunii Europene a fost sesizată cu o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare privind aplicarea teritorială a dreptului la uitare digitală¹¹, urmând a se pronunța și asupra unei alte întrebări preliminare privind aplicarea materială a acestui drept¹², aceste două hotărâri urmând a servi

⁷ Pentru detalii, a se vedea S.-D. Șchiopu, *Considerații asupra dreptului la opoziție al persoanei vizate*, în „Revista Universul Juridic” nr. 5/2018, p. 73-81.

⁸ A se vedea G. Zamfir, *op. cit.*, p. 149.

⁹ *Directiva 95/46/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 281/31, Ediție specială, cap. 13/vol. 17.

¹⁰ CJUE, *hotărârea din 13 mai 2014*, cauza C-131/12 – *Google Spain și Google*, ECLI:EU:C:2014:317, publicată în Repertoriul electronic (Repertoriul general). Pentru alte detalii, a se vedea D.-M. Șandru, *Regimul juridic al protecției datelor cu caracter personal este în proces de regândire*, în Revista română de drept al afacerilor nr. 3/2015, p. 42-43.

¹¹ *Cerere de decizie preliminară* introdusă de Conseil d'État (Franța) la 21 august 2017 – *Google Inc./Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL)*, cauza C-507/17, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 347/22 din 16 octombrie 2017. Pentru detalii a se vedea S.-D. Șchiopu, *Perspective ale dreptului de a fi uitat*, în „Dreptul” nr. 5/2019, p. 32-47.

¹² *Cerere de decizie preliminară* introdusă de Conseil d'État (Franța) la 15 martie 2017 – *G. C., A. F., B. H., E. D./Commission nationale de l'informatique et des libertés (CNIL)*, cauza C-136/17, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 168/24 din 29 mai 2017. Pentru detalii a se vedea S.-D. Șchiopu, *Perspective ale dreptului la uitare digitală (dreptul la înlăturare): concluziile Avocatului general în Cauza G. C. și alții (C-136/17)*, în „Pandectele Române” nr. 6/2018, p. 67-77.

la orientarea aplicării dreptului la uitare digitală și sub noul Regulament (UE) 2016/679.

În al patrulea rând, potrivit art. 17 alin. (1) lit. d) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal poate fi obținută atunci când *datele cu caracter personal au fost prelucrate în mod nelegal*. Orice prelucrare a datelor cu caracter personal trebuie, pe de o parte, să fie conformă cu principiile legate de prelucrarea datelor cu caracter personal, enunțate în cadrul art. 5 GDPR, și, pe de altă parte, să respecte unul dintre criteriile privind legitimitatea prelucrării datelor, enumerate la art. 6 GDPR. Prin urmare, orice prelucrare care nu este conformă acestor prevederi va fi considerată nelegală și va da naștere dreptului de a obține ștergerea datelor respective¹³. Sarcina probei privind justificarea prelucrării datelor revine operatorului de date deoarece acesta este responsabil de legitimitatea prelucrării datelor. În conformitate cu principiul responsabilității, operatorul trebuie, în orice moment, să poată demonstra că există un temei juridic solid pentru prelucrarea datelor iar în caz contrar procesul trebuie întrerupt¹⁴.

În al cincilea rând, potrivit art. 17 alin. (1) lit. e) GDPR, datele cu caracter personal trebuie șterse pentru *respectarea unei obligații legale care revine operatorului în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern sub incidența căruia se află operatorul*. În acest caz dreptul de a obține ștergerea datelor invocat de persoana vizată trebuie să fie prevăzut de alte dispoziții ale dreptului U.E. sau ale dreptului intern.

În al șaselea rând, potrivit art. 17 alin. (1) lit. f) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal poate fi obținută atunci când *datele cu caracter personal au fost colectate în legătură cu oferirea de servicii ale societății informaționale menționate la art. 8 alin. (1) GDPR*. Potrivit art. 1 alin. (1) lit. b) din Directiva (UE) 2015/1535¹⁵, prin aceste servicii ale societății informaționale înțelegem orice serviciu prestat în mod normal în schimbul unei remunerații, la distanță, prin mijloace electronice și la solicitarea individuală a beneficiarului serviciului.

În ceea ce privește oferirea de servicii ale societății informaționale în mod direct unui copil, art. 8 alin. (1) GDPR prevede că, atunci când copilul și-a dat consimțământul pentru prelucrarea datelor sale cu caracter personal, prelucrarea este legală în principiu numai dacă copilul are cel puțin vârsta de 16 ani. Dacă copilul are sub vârsta de 16 ani, respectiva prelucrare este legală numai dacă și în măsura în care consimțământul respectiv este acordat sau autorizat de titularul răspunderii părintești asupra copilului. Totuși, statele membre pot prevedea prin

¹³ Pentru analiza art. 17 alin. (1) GDPR, a se vedea G. Zamfir, *op. cit.*, p. 149.

¹⁴ A se vedea European Union Agency for Fundamental Rights and Council of Europe, *Handbook on European data protection law*, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018, p. 223.

¹⁵ *Directiva (UE) 2015/1535* a Parlamentului European și a Consiliului din 9 septembrie 2015 referitoare la procedura de furnizare de informații în domeniul reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 241 din 17 septembrie 2015.

lege o vârstă inferioară în aceste scopuri, cu condiția ca acea vârstă inferioară să nu fie mai mică de 13 ani.

Clarificări asupra sensului art. 17 alin. (1) lit. f) GDPR ne aduce conținutul considerentului (65) potrivit căruia „dreptul la ștergerea datelor este relevant în special în cazul în care persoana vizată și-a dat consimțământul când era copil și nu cunoștea pe deplin riscurile pe care le implică prelucrarea, iar ulterior dorește să elimine astfel de date cu caracter personal, în special de pe internet. Persoana vizată ar trebui să aibă posibilitatea de a-și exercita acest drept în pofida faptului că nu mai este copil”.

Astfel, persoana vizată va putea obține din partea operatorului ștergerea datelor cu caracter personal la a căror prelucrare a consimțit pe vremea când era copil, fără ca operatorul să poată invoca un alt temei juridic pentru a continua prelucrarea, precum în cazul art. 17 alin. (1) lit. b) GDPR, și fără a se putea prevala de motive legitime precum în cazul exercitării dreptului la opoziție.

Precizăm că în dreptul U.E., nu exista o definiție oficială unică a termenului „copil” în tratate, legislație sau jurisprudență¹⁶, însă România a ratificat Convenția cu privire la drepturile copilului¹⁷ care la art. 1 prevede că „prin copil se înțelege orice ființă umana sub vârsta de 18 ani, exceptând cazurile în care legea aplicabilă copilului stabilește limita majoratului sub aceasta vârstă”, definiție adoptată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa¹⁸. Prin urmare, cel mai probabil instanțele române se vor raporta la vârsta de 18 ani în cazul persoanelor vizate ce vor invoca prevederile art. 17 alin. (1) lit. f) GDPR.

Situațiile în care persoana vizată nu poate obține din partea operatorului ștergerea datelor cu caracter personal care o privesc

În primul rând, potrivit art. 17 alin. (3) lit. a) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal nu poate fi obținută atunci când *prelucrarea datelor este necesară pentru exercitarea dreptului la liberă exprimare și la informare*. Totuși, drepturile la liberă exprimare și la informare nu constituie un impediment absolut în calea exercitării dreptului la uitare, în special ca urmare a exercitării dreptului la opoziție, la fel cum nici dreptul la protecția datelor cu caracter personal nu este un drept absolut, ci, potrivit considerentului (4), toate aceste drepturi trebuie luate în considerare în raport cu funcția pe care o îndeplinesc în societate și *echilibrate* cu alte drepturi fundamentale.

¹⁶ Pentru detalii a se vedea Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și Consiliul Europei, *Manual de drept european privind drepturile copilului*, Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2016, p. 18.

¹⁷ *Legea nr. 18 din 27 septembrie 1990* pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, republicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 314 din 13 iunie 2001.

¹⁸ A se vedea CEDO, Güveç/Turcia, nr. 70337/01, 20 ianuarie 2009 și CEDO, Çoşelav/Turcia, nr. 1413/07, 9 octombrie 2012.

Prin urmare, persoana vizată nu va obține ștergerea datelor sale cu caracter personal decât în măsura în care dreptul la liberă exprimare și la informare ar prevala asupra intereselor sau a drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei vizate, și implicit asupra dreptului persoanei vizate de a fi uitată. În toate celelalte cazuri operatorul va avea obligația de a șterge datele cu caracter personal fără întârzieri nejustificate.

În acest sens, într-o decizie de speță Curtea de casație belgiană a admis că dreptul la uitare exercitat împotriva editorului paginii web poate prevala asupra libertății de exprimare a presei și implicit asupra libertății de informare¹⁹. Pe de altă parte, tot într-o decizie de speță, Curtea de casație franceză a statuat în sensul că dreptul la uitare excede restricțiile care pot fi aduse libertății presei²⁰. Prin urmare, echilibrul dintre libertatea presei și respectarea vieții private impune o analiză de la caz la caz, ceea ce poate conduce la decizii divergente mai ales în funcție de temeiul juridic ales și de particularitățile speței.

În al doilea rând, potrivit art. 17 alin. (3) lit. b) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal nu poate fi obținută atunci când *prelucrarea este necesară pentru respectarea unei obligații legale care prevede prelucrarea în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern care se aplică operatorului sau pentru îndeplinirea unei sarcini executate în interes public sau în cadrul exercitării unei autorități oficiale cu care este investit operatorul*. De exemplu operatorii care-și desfășoară activitatea în sectorul privat de multe ori sunt obligați prin lege să prelucreze date despre alte persoane, precum se întâmplă în cazul medicilor și al spitalelor private care pot avea obligația legală de a stoca datele privind tratamentul pacienților pentru mai mulți ani, sau în cazul angajatorilor care trebuie să prelucreze datele angajaților din motive de securitate socială și fiscală, ori al întreprinderilor care trebuie să prelucreze datele clienților din motive de impozitare²¹.

În al treilea rând, potrivit art. 17 alin. (3) lit. c) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal nu poate fi obținută atunci când *prelucrarea este necesară din motive de interes public în domeniul sănătății publice, în conformitate cu art. 9 alin. (2) lit. (h) și (i) și cu articolul 9 alineatul (3)*. Deși nu se poate obține ștergerea acestora, în cazul prelucrării prevăzute la art. 9 alin. (2) lit. h) GDPR s-au instituit garanții suplimentare, astfel că datele pot fi prelucrate numai de către un profesionist

¹⁹ A se vedea Curtea de casație din Belgia, *decizia nr. C.15.0052.F din 29 aprilie 2016*, disponibilă pe <http://jure.juridat.just.fgov.be>, precum și S.-D. Șchiopu, *Un reper jurisprudențial din practica instanțelor belgiene în materia dreptului la uitare digitală*, în „Revista Universul Juridic” nr. 4/2018, p. 36-44.

²⁰ A se vedea Curtea de casație din Franța, *decizia nr. 15-17.729 din 12 mai 2016*, ECLI:FR:CCASS:2016:C100502, disponibilă pe <https://www.legifrance.gouv.fr> și S.-D. Șchiopu, *Un reper jurisprudențial din practica instanțelor franceze în materia dreptului la uitare digitală*, în „Revista Universul Juridic” nr. 9/2018, p. 101-107.

²¹ Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, Consiliul European, *Manual de legislație europeană privind protecția datelor*, Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2014, p. 85.

supus obligației de păstrare a secretului profesional sau sub responsabilitatea acestuia, ori de o altă persoană supusă, de asemenea, unei obligații de confidențialitate în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului intern ori al normelor stabilite de organisme naționale competente. La fel, prelucrarea prevăzută la art. 9 alin. (2) lit. i) GDPR trebuie însoțită de măsuri adecvate și specifice pentru protejarea drepturilor și libertăților persoanei vizate, în special a secretului profesional. Bine-înțeles, deîndată ce motivele de interes public în domeniul sănătății publice nu mai există se va putea cere de către persoana vizată și ștergerea acestor date.

Potrivit expunerii de motive la legea privind modificarea cadrului legislativ privind dosarul electronic de sănătate al pacientului²², realizarea și implementarea acestuia este de *utilitate publică de interes național* iar crearea sa are loc fără consimțământul pacientului, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (2) lit. h) și i) din Regulamentul general privind protecția datelor. Însă, deși ștergerea datelor cu caracter personal nu poate fi obținută atunci când prelucrarea este necesară din motive de interes public în domeniul sănătății publice, *protejarea și garantarea dreptului la viață intimă, familială și privată a pacientului* a impus reglementarea dreptului pacienților de a refuza în mod expres utilizarea dosarului electronic de sănătate. Practic datele medicale nu sunt șterse, ci toate datele existente în dosarul electronic de sănătate al pacientului, constituit în condițiile art. 346¹ alin. (3) din Legea nr. 95/2006²³, precum și datele ce se colectează ulterior refuzului exprimat se anonimizează²⁴, astfel încât pacientul respectiv să nu poată fi identificat în sistemul dosarului electronic de sănătate, datele fiind utilizate în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice.

În al patrulea rând, potrivit art. 17 alin. (3) lit. d) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal nu poate fi obținută atunci când *prelucrarea este necesară în scopuri de arhivare în interes public, în scopuri de cercetare științifică sau istorică ori în scopuri statistice, în conformitate cu art. 89 alin. (1) GDPR, în măsura în care dreptul la ștergerea datelor este susceptibil să facă imposibilă sau să afecteze în mod grav realizarea obiectivelor prelucrării respective*. În atare situație, potrivit Grupului de Lucru Art. 29, operatorul pentru a se putea opune cererii persoanei vizate trebuie să demonstreze că ștergerea datelor cu caracter personal ar avea ca efect anularea obiectivelor

²² A se vedea Guvernul României, *Expunere de motive la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății*, p. 3, document disponibil la <http://www.cdep.ro/proiecte/2018/500/90/3/em790.pdf>, consultat la data de 24.08.2019.

²³ *Legea nr. 95 din 14 aprilie 2006* privind reforma în domeniul sănătății, republicată în M. Of. nr. 652 din data de 28 august 2015, cu modificările și completările ulterioare.

²⁴ Potrivit art. 346¹² alin. (1) din Legea nr. 95/2006, prin anonimizare se înțelege adoptarea unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea datelor privind sănătatea unor persoane fizice identificate sau identificabile.

prelucrării²⁵. *Per a contrario*, atunci când exercitarea dreptului la uitare nu ar avea acest efect, ștergerea datelor va trebui pusă în operă.

În al cincilea rând, potrivit art. 17 alin. (3) lit. e) GDPR, ștergerea datelor cu caracter personal nu poate fi obținută atunci când *prelucrarea este necesară pentru constatarea, exercitarea sau apărarea unui drept în instanță*. Evident este vorba de menținerea datelor cu caracter personal ale persoanei vizată în interesul unei terțe persoane care are nevoie de respectivele date în cadrul unei proceduri judiciare.

În completarea art. 19 GDPR care obligă operatorul să notifice cu privire la ștergere fiecare destinatar căruia, anterior ștergerii, i-au fost divulgate datele cu caracter personal, art. 17 alin. (2) GDPR impune operatorului să ia măsuri rezonabile, inclusiv măsuri tehnice – ținând seama de tehnologia disponibilă și de costul implementării – pentru a informa operatorii care prelucrează datele cu caracter personal cu privire la faptul că persoana vizată a solicitat ștergerea de către acești operatori a oricăror linkuri către datele respective sau a oricăror copii sau reproduceri ale acestor date cu caracter personal.

Noțiunea de „măsuri rezonabile” trebuie privită în contextul mai larg al obligației operatorilor de a avea în vedere protejarea drepturilor persoanelor vizate pe parcursul întregului ciclu al prelucrării datelor astfel încât să poată fi asigurată trasabilitatea datelor cu caracter personal oricând pe parcursul prelucrării potrivit principiului protecției datelor începând cu momentul conceperii și cel al protecției implicate a datelor.

În încheiere precizăm că, potrivit art. 7 din Legea nr. 190/2018²⁶, în vederea asigurării unui echilibru între dreptul la protecția datelor cu caracter personal, pe de o parte, și libertatea de exprimare și dreptul la informație, pe de altă parte, prelucrarea datelor cu caracter personal realizată în scopuri jurnalistice sau în scopul exprimării academice, artistice sau literare, poate fi efectuată prin derogare de la dreptul la ștergerea datelor²⁷ însă numai atunci când datele respective *fie* au fost făcute publice în mod manifest de către persoana vizată, *fie* este vorba de date

²⁵ A se vedea Article 29 Data Protection Working Party, *Guidelines on transparency under Regulation 2016/679*, WP260 rev. 01, adopted on 27 November 2017, as last Revised and Adopted on 11 Aprilie 2018, p. 31. Succesorul acestuia, Comitetul european pentru protecția datelor (CEPD) și-a însușit poziția Grupului de lucru art. 29. A se vedea European Data Protection Board, *Endorsement 1/2018 of GDPR WP29 guidelines by the EDPB*, https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/news/endorsement_of_wp29_documents_en_0.pdf.

²⁶ *Legea nr. 190 din 18 iulie 2018* privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), publicată în M. Of. nr. 651 din data de 26 iulie 2018.

²⁷ Această derogare a fost adoptată în temeiul art. 23 GDPR potrivit căruia, dreptul intern care se aplică operatorului de date poate restricționa printr-o măsură legislativă domeniul de aplicare al drepturilor persoanelor vizate, atunci când o astfel de restricție respectă esența drepturilor și libertăților fundamentale și constituie o măsură necesară și proporțională într-o societate democratică.

care sunt strâns legate de calitatea de persoană publică a persoanei vizate ori de caracterul public al faptelor în care este implicată.

Totuși, nici în atare situații nu excludem posibilitatea persoanei vizate de a se prevala, mai devreme sau mai târziu, de beneficiul dreptului la uitare iar acesta întrucât dacă dreptul la protecția datelor cu caracter personal nu este un drept absolut – acesta fiind luat în considerare în raport cu funcția pe care o îndeplinește în societate și echilibrat cu alte drepturi fundamentale, în conformitate cu principiul proporționalității – și reciproca trebuie să se verifice.